

بسمه تعالی

جلسه مشاوره دکتر غفرانی

جلسه سوم

اصول و مبانی زندگی:

اصل اول:

آیا من مجبورم یا مختارم؟

انسان قطعاً مختار است.

معنی:

هر انسانی می فهمد که در انجام بسیاری از امور، توانایی انجام یا ترک آنها را دارد و این را هیچ انسان سالمی انکار نمی کند. لذا زندگی او با اعمال او گره خورده و سرنوشت او تابع انتخاب های اوست.

لذا در طول تاریخ و در هر کشوری مجرمان را در دادگاه محاکمه می کنند و نیکوکاران را در کلام و کتاب می ستایند. این پاداش و مجازات بدون قبول اختیار، امکان ندارد. لذا مردم در مختار بودن خود شکی ندارند.

چرا؟

زیرا اولین و سالم ترین مخلوق خدا و نزدیک ترین پیامبر الهی برای هر انسانی عقل اوست. پس مختاریم یعنی عقل داریم.

زیرا خداوند در حدیث قدسی می فرماید:

اثیب بالعقول، فاعاقب بالعقول: ثواب می دهم به خاطر عقل و عقاب می کنم به خاطر عقل.

(حدیث قدسی بعد از زمان امام رضا به ما رسیده به خاطر اینکه بعد از آن زمان اجازه شنیدن پیدا کرده ایم.)

زیرا از منظر قرآن، ریشه همه پلیدی ها و رذالت ها رجوع نکردن به عقل است:

آیه ۱۰۰ سوره یونس

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَ هِیْچ کس را نرسد که جز به اذن خدا
وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ايمان بیاورد و [خدا] بر کسانی که
(۱۰۰) نمی اندیشند پلیدی را قرار می دهد
(۱۰۰)

زیرا قرآن شریک ترین جنبنده را فرد کر و لالی می داند که به عقل خود رجوع نمی کند:

۲۲ انفال

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ طعا بدترین جنبندها نزد خدا کران و
لَا يَعْقِلُونَ (۲۲) لالانی اند که نمی اندیشند (۲۲)

(حرف = قول، بیان کردن)

(تصمیم= یعنی حاضر نیستم حرف جدیدی بشنوم. از "صُم : خود را به کری زدن" می آید.)

زیرا قرآن عامل اصلی همه انحرافات و اختلافات بشر را مبنا قرار ندادن اصول عقلانی میداند:

آیه ۱۴ سوره حشر

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ قَرْيَهُائِي كِه دَارَی اسْتَحْكَامَاتُنْد یَا از تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ پِشْت دیوَارهَا بَا شَمَا نَخَوَاهُنْد جَنْگِید قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ (۱۴)

جنگشان میان خودشان سخت است
آنان را متحد می‌پنداری و [لی]
دل‌هایشان پراکنده است زیرا آنان
مردمانی‌اند که نمی‌اندیشند (۱۴)

معنی آیه :

ظاهراً با هم هستند، از درون پراکنده هستند و همدل نیستند زیرا اهل تعقل نیستند.

قرآن علت اصلی تمسخر نماز و توهین به معنویات را هم مراجعه نکردن به مبانی عقلی می‌نامد:

آیه ۵۸ سوره مائده

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوءًا وَ هِنْكَامِی كِه [بِه وَسیلِه اذَان مردم را]

را تفکیک و با مشخص کردن تکلیف انسان، او را به کمال و حق و خیر هدایت می کند.

از عقل متصل به عقل منفصل، هدایت می شویم.

پرسش اول:

"اگر تمام مردم، مختار بودنشان را باور دارند و شکی در آن ندارند. پس مشکل کجاست؟"

اولاً که آنها به خاطر توقف در طفولیت، از مسئولیت و تکلیف و محدودیت گریزان هستند.

طفل، محبوب و معشوق ندارد پس شوق ندارد.

ثانیاً آنها به خاطر ۱- خودخواهی و ۲- جهالت همسر و فرزند و مردم را مطیع می پسندند و عملاً آنها را صاحب اختیار نمی دانند.

پرسش دوم:

"اینکه هر انسان سالمی مختار است چه پیام هایی دارد؟"

۱ پس آینده افراد قابل پیش بینی نیست.

۲ پس همه افراد بشر در داشتن عقل مشترکند اما در تعقل مشترک نیستند.

عقل آن ای است که انسان را به خدا می چسباند و خوبی و بدی را می تواند تشخیص دهد.

۳ پس هر فردی باید تکلیف خودش را در هر شرایطی خودش بفهمد. (در اسلام ارشاد داریم، ولی نمی شود خود را تحمیل کرد. می توانیم کمک

کنیم به افراد تا تشخیص دهند. به عبارتی به او معرفت دهیم، تذکر دهیم،
ارشاد کنیم ولی نمی توانیم تحمیل کنیم.)

۴ بهترین کمک به دیگران خودداری از دخالت در تشخیص آنها و تشویق
و دعوت آنها رجوع به عقل خودشان است.

بخش دوم : رفع درگیری

اولین تلاش برای رفع درگیری کمک به تفکیک مسائل

ازدواج موفق:

یعنی وفق داشته باشید.

ازدواج موفق ازدواجی است که من شکوفا شوم و کاری به همسرم نداشته
باشم. من وظیفه ام را انجام دهم. این خود دوستی است. عقلانیت انسان است.

دومین تلاش برای رفع درگیری:

تغییر نگاه

اللهم عجل لوليک الفرج